

YENİ ŞAFAK PAZAR EKİ

Dolar atom bombasından daha da tesirli

Tosun Bayrak, sergisinde kullandığı dolar için "Dolar zalimlerin elinde atom bombasından çok daha tesirli. Zaten her namussuz öldürdüğü zaman 'Biz Allah'ın tarafındanız' diyor ya. Görüyorsun ne kadar zalim varsa bunu kullanıyorlar" yorumunu yapıyor.

Abone Ol [Google News](#)

Gülcan Tezcan · 09 Ekim 2016, 04:00 · Yeni Şafak

YORUM

PAYLAŞ

Gençlik yıllarında avangard sanatçı olarak Amerika'da sisteme karşı yaptığı muhalif işlerle büyük ses getiren Tosun Bayrak, 90 yaşında açtığı sergisinde geçmişteki çalışmalarını 'Fasa Fiso' olarak değerlendiriyor. Milli Reasürans Galerisi'nde geçtiğimiz günlerde açılan sergi için "Bunu da niye yaptılar bilmiyorum. Doksan yaşında ben böyle bir şey yapmazdım ama hayır demeyi bilmiyoruz. Yapalım dediler eyvallah dedi. Ne yaptılarsa güzel yaptılar." diyen Tosun Bayrak'ın sergide en ilgi çeken işi FETÖ operasyonlarında bir şifre olarak da kullanılan 1 dolar üzerine yaptığı işler. İki duvarda biri yerde sergilenen 1 dolarlar çalışılırken FETÖ'deki şifre meselesinden haberi olmadığını söyleyen Bayrak, dünyayı kana bulayan yeşil doları üzerine kan döküp ayaklar altına sererek yine eski günlerdeki gibi muhalefetini ortaya koyuyor... Eserlerin izleyenlerin müdahalesine açık oluşu da herkesin tepkisini göstermesi için anlamlı bir fırsat. Tosun Bayrak'la sergisini, sanatını ve renklerle nasıl barıştığını konuştum.

Futbolu severim, güreşi severim. Güreşçiydim ben. At yarışlarını da severim. Onun için zevk aldığım şeylerin resmini yapıyorum. Korkak insan değilim ama sanat hayatımda nedense renkten korktum hep. Çünkü bir nevi Allah'la rekabet gibi bir şey. O öyle bir renkli dünya yaratmış ki bunu yapmanın imkanı yok. Empresyonistler yaptı cicili, bicili şeyler çıktı. Alman ekspresyonist resimleri yeni yaptığım resimlere benzer. Ben gayet iyi hocalardan ders gördüm. Renk felsefesini ve teknikleri bildiğim halde korkardım. İddiamız olduğu zaman katıyetle renk yoktu. Fakat kendi zevkim için yapmaya başlayınca şıkır şıkır oynamaya başladım renklerle. 1960-70'lerde yaptığım resimlerde iddiam ressamların şimdiye kadar kullandıkları form, şekil, renk, perspektif, ışık ve gölgeyi kullanmadan bir şey yapayım ki insanların gözü buna takılsın ve başka bir yere çeviremesin kafasını. Uğraştım, uğraştım sonunda bu tekniği buldum ve hakikaten baktığınız zaman gözünüzü alamıyorsunuz. Ve o epey muvaffak oldu.

40 SENE RESMİ BIRAKTIM

Farklı hikayeler buluşmuş gibi tabloda...

Evet... Bu resimlerle Guggenheim Fellow mükafatını kazandım. Kolay verilen bir mükafat değil o. Babamın dediği gibi birçok şeye başlayıp hiçbir şeyi bitirmedim hayatımda. Talat Halman da yazmıştı bir makalesinde 'Tosun, güzel güreşçiydi devam etseydi şampiyon olurdu. İyi şairdi devam etse meşhur olurdu. Ressamdı devam etse meşhur ressam olurdu ve hepsi yarıda kaldı.

1960'dan bu yana sanat hayatınızın bir özeti gibi sergi. O günden bugüne resimle ilişkinizde ne değişti?

1960'larda yaptığım resimlerin röprodüksiyonlarını burada yaptılar. Kırk sene boyunca resim yapmayı bıraktım. İki sene evvel başladım yeniden resme. Aslında hiçbir zaman tamamen bırakmadım. Paris'te bir yerimiz var. Oraya gittiğim zaman resim yaptım orada epey resim toplandı. Ama birdenbire yeniden resim yapma iştiyaki geldi. Öbür resimler gibi iddialı değil. Kendi zevkim için yaptığım renkli, çok çabuk çıkan resimler. Benim atölyemde bir kaç tuval vardır. O yüzden iki sene içerisinde 40-50 tane resim yaptım.

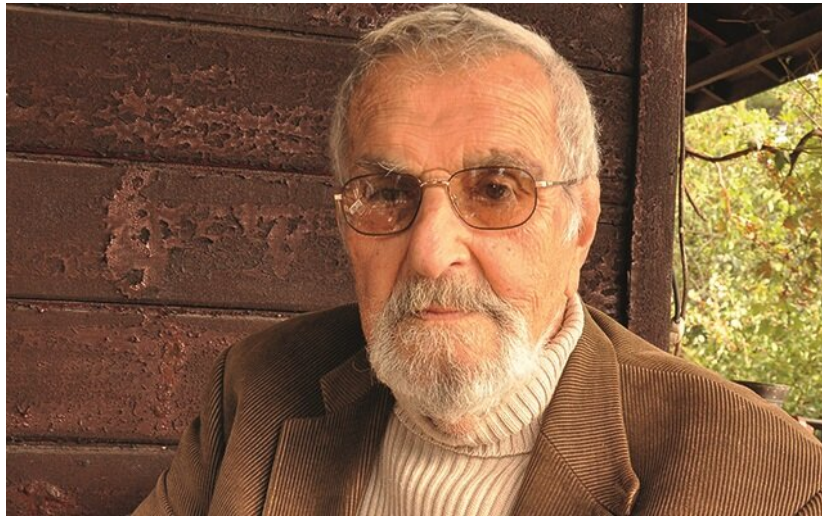
Yaptığınız resim tarzını örnek alan, sizden beslenen sanatçılar oldu mu?

Pek görmedim. Ben etten heykeller yaptım. Damien Hirst gibi insanlar zuhur etti ama onlar benden sonra yaptılar bu tür işleri. Onların yaptıkları çok daha yumuşaktı bana kalırsa. Benim yaptıklarım kadar korkunç değil. Sanat tarihinde böyle resimler yapanlar var. Goya var, Bosch var. Onlar cehennemini resmini yapıyor mesela. Benim göstermek istediğim şeydi; insanlar daima zahiriyle meşgul ve birbirlerinin zahirini tanıyor. İçi nasıl tasvir edeceksin? Ben kapalı olan şeyleri açığa çıkarmak için insanlara kalbini, ciğerini, bağırsaklarını gösterdim. Onu dahi bilmek istemiyorlar. Bu yüzden o işleri gören insanlar hiç memnun olmadı.

Darbe girişimi sersemliğin alıyyül alası

15 Temmuz'da olanlar hakkında neler söylersiniz?

Sersemliğin alıyyül alasıydı bu yaptıkları iş ve aslında çok yaradı iktidara. İctimaiyet bahsinde şunu söylemek lazım: maalesef memleket ikiye bölünmüş vaziyette. Bu hadisede bir birlik zuhur eyledi. İlla harbe mi girmemiz lâzım, illa ihtilal mi olması lazım birleşmek için. İki tarafın da bir gayret göstermesi icap eder bu birlik için.

'Ne haddimize' demeye başladık

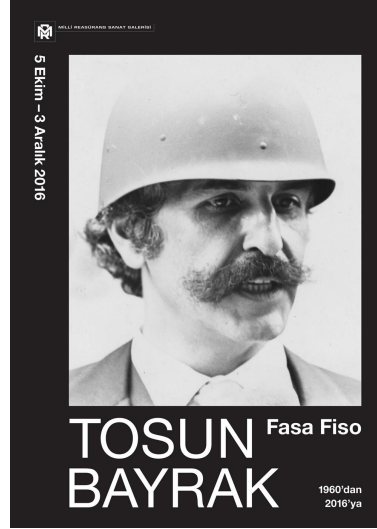
Tasavvufla tanışmanız sanatçı kimliğinizi nasıl etkiledi?

Sokak tiyatroları yaparken dahi aklımın şurasındaydı. Bazı şeyleri izah etmek için Mesnevi'den notlar yazardım kağıtlara, dağıtırdım. Sonra Allah nasip etti Muzaffer Efendi ile tanıştık 1970 başlarında. Ondan sonra zaten sanatı bıraktım. Şimdi yaptığım şeylerde bir iddiam yok. Ondan evvelki şeylerde herkese bir şey öğretmek düşüncesi vardı. Tasavvuftan sonra 'ne haddimize düşmüş' demeye başladık, o fikir geldi. Şimdi kendi zevkim için, sevdiğim için resim yapıyorum.

Bizim neslimiz müslümanlığın mirasyedisi

Maneviyata ilginiz o dönemde başlamış mıydı?

Kolej yıllarımdan beri vardı. Bir defa alatranga olduğumuz için bizim neslimiz Müslümanlığı mirasyedi aldı. Ailemizde namaz kılan ne dedemdi ne büyük annemdi. Bir bizim Fatma halamız vardı Üsküdar'da. Bize namaz kılmayı o öğretti. O kadar kişi arasında beş vakit namazını kılan bir kişi vardı. Namaz kılmayanlar Müslüman değildi diyemem. Çünkü Müslüman adetleri mevcuttu evimizde. Domuz yenmezdi, valide pedere hürmet ederdi mesela. Ama babam devlet memuruydu ve devlet memuru namaz kılamazdı. Asker namaz kılamazdı. Hatta düne kadar bu böyleydi. Biz de bu nesillerden olduğumuz için Budizmi, Taoizmi okuduk. Hıristiyanlığı tedkik ettik. Hatta kendi kendimize felsefeler icad ettik. Derken Hasan Ali Yücel geldi bir gün. Oğlu Can'la beraberiz çünkü. 'Ne halt karıştırıyorsunuz. Allah'ı, mistisizmi arıyorsanız İslamiyet var, tasavvuf var. Bundan alasını bulamazsınız' diye bir ders vermişti. Ona da 'komünist' derler. Ne komünistti ne bir şeydi. Annesi Mevlevi'ydi.

Türkiye'de 80 yılda yapılmayanlar yapıldı

Manevi pencereden baktığınızda son dönemde yaşananları nasıl görüyorsunuz?

Maddi ve manevi pencereden baktığımda Türkiye'nin halini şöyle görüyorum. 80 senede yapılan yahut yapılmayanlar tamamlandı. ABD'ye gittiğim zaman sanki ABD üçüncü dünya memleketi gibi geliyor. Buradaki hava meydanı ile oradaki hava limanını kıyas edersen, NewYork'tan evime giderken gördüğüm binaları, yollardaki delikleri, çürüyen köprüleri düşünüp burayla kıyas edersem burası ABD, orası Afrika gibi. Bu maddi tarafı. İkinci tarafı benim gençliğimde camilerde kimse yoktu. Birkaç ihtiyar vardı. Ama diyeceksin ki 'gitseler içeri...' Değil yahu... Efendimiz zamanında boynunu feda edip namaz kılan sahabeler vardı. Biz de bal gibi yapabilirdik. Bir nevi mazeret oldu o baskılar. Namaz kılanlar namazı bıraktı. Kimse 'namaz kılırsan seni döveceğim' demedi. Şimdi Allah'a şükür camiler genç dolu. Bütün etkin dini müesseseler harabe haldeydi. Hepsi restore edilmiş halde. Fakat sadece o değil. Müslümana kötü gözle bakılırdı. Bir nevi hürriyet geldi.

PAYLAŞ

#Tosun Bayrak

#Dolar

ÖNERİLEN VİDEO

GÜNDEM E-POSTA ABONELİĞİ

15 Temmuz

yenisafak.com/15Temmuz

Kudüs : Bir Şehrin Hikayesi

gzt.com/kudus

Yeni Şafak Seçim

yenisafak.com/secim

Yeni Şafak Ramazan

yenisafak.com/ramazan

Yeni Şafak Spor

yenisafak.com/spor

GZT Lokma

gzt.com/lokma

MOBİL UYGULAMALAR

Apple

Android

Windows

Yeni Şafak olarak yayın hayatına başladığımız ilk günden itibaren ülkemizde demokrasinin tüm kurumları ile yerleşmesi, milli irade ve değerlerimizin hakim olması için tüm gücümüzle çalıştık. Bu ülkenin geleceğinin derin sularda boğulup gitmemesi için çaba sarf ettik.

Fırtınalı günlerde sığınılacak bir liman olduk. Bugüne kadar ülkemize yapmış olduğumuz katkıyı bundan sonra da okurlarımızın desteği ile sürdürmeye devam edeceğiz. Her gün Yeni Şafak'la yeni bir umut olacak.

Son Dakika

Haberler

Koronavirüs

Türkiye

Dünya

Bilimsel Gelişmeler

Gündem

Darbe Girişimi

Eğitim

Politika

Yerel Haberler

Dünya

Ortadoğu

Avrupa

Amerika

Asya

Afrika

Antartika

Okyanusya

Özgün

Özgün haberler

Dini Bilgiler

Yemek Tarifleri

Diyet

Spor

Spor Haberleri

Transfer Haberleri

Beşiktaş Haberleri

Galatasaray Haberleri

Fenerbahçe Haberleri

Trabzonspor Haberleri

Futbol

Basketbol

Motor Sporları

Voleybol

F1

Extreme Sporlar

Golf

Güreş

Atletizm

Su Sporları

Salon Sporları

Uzakdoğu Sporları

Diğer

Ekonomi

Türkiye Ekonomisi

Dünya Ekonomisi

Otomotiv

Emlak

İş Dünyası

Basın İlan

İletişim / Harita

+90 212 467 65 00

Maltepe mah. Fetih cad. No 1/1
Topkapı Zeytinburnu İstanbul Türkiye

bip Bip / +90 530 846 00 00

f Facebook

Instagram

Twitter

G+ Google Plus

Pinterest

Youtube

Flipboard

Rss

Copyright 2017 © Yeni Şafak

Gizlilik Politikası

Kullanım Koşulları

Site Map

Medya Kit

Kurumsal

Bilgi Toplumu Hizmetleri

Hat Sanatı

Resimli cuma mesajları YENİ | Anlamlı, dualı, resimli, hadislerle güzel cuma mesajları ve sözleri

↑
YUKARI

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunundaki amaçlar ile sınırlı ve mevzuata uygun şekilde çerezler kullanılmaktadır. Detaylı bilgi için [çerez politikamızı](#) inceleyebilirsiniz.

